

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ในวิทยาลัย
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

นางสาวมาลี วิชญกุล

007395

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-468-8

i 17036379

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING
THE PERSONNEL DEVELOPMENT IN COLLEGES UNDER THE AUSPICES
OF DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

Miss Malee Wichayakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1982

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหาร และอาจารย์ในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 13 แห่ง โดยมีกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 312 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 32 คน และอาจารย์ 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประเมินค่าและแบบปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การอยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติจริงทั้ง 8 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า การพัฒนาบุคลากรที่ได้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ การปฐมนิเทศ การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ และการสังเกตเยี่ยมเยียนดูงานและศึกษาวิธีการทำงาน ส่วนที่เห็นว่าปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยมี 3 ด้าน ได้แก่ การสัมมนาทางวิชาการ การจัดสัปดาห์ทางวิชาการ และการแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่การทำงาน ส่วนกลุ่มอาจารย์มีความคิดเห็นว่า การพัฒนาบุคลากรที่ได้ปฏิบัติจริงทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับน้อย

2. เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการพัฒนาบุคลากร กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่พบว่า ขาดแคลนค่านงบประมาณ ขาดวิทยากรที่เชี่ยวชาญ ความไม่เพียงพอของกำลังคน และความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ส่วนกลุ่มอาจารย์พบว่า ขาดแคลนค่านงบประมาณ กำลังคน วิทยากร ที่เชี่ยวชาญ ความไม่เพียงพอของหนังสือคู่มือทางด้านวิชาชีพ ความไม่พร้อมด้านโรงฝึกงาน ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือต่าง ๆ

3. ผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติจริงทั้ง 8 ด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Thesis Title Opinions of Administrators and Teachers Concerning
 the Personnel Development in Colleges under the
 Auspices of Department of Vocational Education
 Name Miss Malee Wichayakul
 Thesis Advisor Weerawat Utairat, Ph.D.
 Department Educational Administration
 Academic Year 1982

ABSTRACT

Purposes of the Study :

1. To study the opinions of the administrators and teachers concerning the personnel development in colleges under the auspices of Department of Vocational Education.
2. To study the opinions of the administrators and teachers concerning the problems and difficulties of the personnel development in colleges under the auspices of Department of Vocational Education.
3. To compare the opinions between the administrators and teachers concerning the personnel development in colleges under the auspices of Department of Vocational Education.

Hypothesis :

The opinions between the administrators and teachers concerning the personnel development in colleges under the auspices

of Department of Vocational Education are different.

Research Procedure :

The samples used in the study comprised of the two groups: 32 administrators and 280 teachers, totalling 312 peoples from 13 colleges in Bangkok. The research instrument was a questionnaire including two forms of rating - scale and open-ended portions. The statistical analyses including percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test were employed.

The research Findings :

1. Concerning the opinions of administrators and teachers on actual personnel development tasks in all eight areas, the following findings were found: The administrators' opinions were that the personnel development tasks were performed in higher degree in the following five areas: Orientation; Training or Workshops; Academic Information Service; Further Study Promotion; and Understudy Programs. However, for the remaining three personnel development tasks, it was found that the tasks were performed in lower degree in Academic Seminar, Professional Week, and Placement and Job Rotation. The teachers' opinions were that the personnel development was found performed in lower degree in all eight areas.

2. Concerning the problems and difficulties of personnel development, the followings were found: Most of administrators indicated that the major problems were lack of budget, lack of technicians, inadequacy of man-power, materials, and instruments. Most of teachers designated that the major problems were lack of budget, lack of man-power, technicians, inadequacy of profession manuals, shopwork buildings, materials and instruments.

3. To compare the opinions of administrators and teachers concerning the personnel development in all eight areas, it was found that their opinions were statistically significant different.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยความกรุณาของอาจารย์ ดร. วีระวัฒน์
อุทัยรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้
คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรวิชิต ตันติเมธ อาจารย์
ชัยรัตน์ ชลวิณี และ คุณทัศนาศาสตร์ สว่างศักดิ์ ที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือเป็นอย่างดีตั้งแต่เริ่ม
แรกจนเสร็จสิ้นการวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และคณาจารย์ใน
วิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นอย่างดีในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล

มาลี วิชญกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
✓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมุติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	10
ประโยชน์ของการวิจัย.....	10
นิยามของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ลำดับขั้นในการเสนอขอมูล.....	12
2. เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความหมายของการพัฒนาบุคลากร.....	13
ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร.....	19
- องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคณาจารย์.....	23
- การพัฒนาบุคลากรที่เป็นอาจารย์ในต่างประเทศ.....	24
- การพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย.....	24
- ลักษณะของกิจกรรมเพื่อพัฒนาคณาจารย์.....	26
- การพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	28
- การพัฒนาอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

กิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร.....	34
- การประชุมพิเศษ.....	35
- การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	38
- การสัมมนาทางวิชาการ.....	40
- การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ.....	43
- การจัดสัปดาห์ทางวิชาการ.....	45
- การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ.....	46
- การแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่การงาน.....	47
- การสังเกตเยี่ยมเยียน คุงาน และศึกษาวิธีการทำงาน.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	55
สมมุติฐานของการวิจัย.....	55
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การสร้างแบบสอบถาม.....	58
การทดสอบแบบสอบถาม.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1	สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64
ตอนที่ 2	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติจริง พร้อมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์.....	69
ตอนที่ 3	ปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งขอเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร.....	88
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	99
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	99	
สมมุติฐานของการวิจัย.....	99	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	99	
สรุปผลการวิจัย.....	101	
อภิปรายผลการวิจัย.....	107	
ขอเสนอแนะ.....	111	
บรรณานุกรม.....	116	
ภาคผนวก.....	123	
ประวัติผู้เขียน.....	154	

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์แต่ละวิทยาลัย.....	56
2	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามแยกตามวิทยาลัย.....	61
3	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามเพศ.....	64
4	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามอายุ.....	65
5	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามอายุราชการ.....	66
6	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน..	67
7	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	68
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ ปฐมนิเทศ.....	70
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ ฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	73
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ สัมมนาทางวิชาการ.....	75
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ เผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ.....	77
12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในการจัด สัปดาห์ทางวิชาการ.....	79

ตารางที่

หน้า

13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ
ส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ.....	81
14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ
โยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่ทางกรงาน.....	83
15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในด้านการ
สังเกตเยี่ยมเยียน คุงาน และศึกษาวิธีการทำงาน.....	85
16	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหาร และอาจารย์เกี่ยวกับ
การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติจริงรวมทุกด้าน.....	87